

ORDONANȚA GUVERNULUI nr. 11/2003
privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive
și a combustibilului nuclear uzat, republicată

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezenta ordonanță reglementează cadrul național pentru gospodărirea responsabilă și în condiții de siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, pentru a evita impunerea de sarcini inutile generațiilor viitoare.

(2) Prezenta ordonanță stabilește responsabilitățile organismelor implicate în diferitele etape ale gospodării deșeurilor radioactive și asigurarea resurselor financiare destinate realizării activităților de gospodărire a deșeurilor rezultate din funcționarea și dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice, precum și a celor destinate dezafectării lor, în condiții care să asigure securitatea nucleară și protecția împotriva radiațiilor ionizante a personalului expus profesional, a populației, a mediului și a proprietății, fără a compromite nevoile și aspirațiile generațiilor viitoare.

(3) Gospodărirea deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat se desfășoară potrivit normelor și reglementărilor naționale, acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte, legislației Uniunii Europene aplicabile în materie de securitate nucleară, protecției împotriva radiațiilor ionizante a personalului expus profesional, a populației, a mediului și a proprietății.

(4) Prezenta ordonanță asigură informarea și participarea publică necesară, în condițiile legii, cu privire la gospodărirea deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat.

Art. 3

(1) Prevederile prezentei ordonanțe se aplică tuturor etapelor privind gospodărirea în siguranță atât a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive rezultate din ciclul combustibilului nuclear, cât și a deșeurilor radioactive rezultate din aplicațiile tehnicilor și tehnologiilor nucleare în industrie, medicină, agricultură, cercetare și în alte domenii de interes socioeconomic, inclusiv a celor rezultate din dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice.

(2) Prevederile prezentei ordonanțe nu se aplică:

a) gospodării deșeurilor radioactive provenite din activitățile din domeniul mineritului și de prelucrare a minereurilor de uraniu și/sau toriu;

b) activităților de dezafectare a instalațiilor de minerit și de prelucrare a minereurilor de uraniu și/sau toriu;

c) la eliberarea controlată a efluenților radioactivi în mediu.

(3) Activitățile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) se desfășoară în conformitate cu prevederile legislației aplicabile industriei extractive și activităților miniere.

Art. 4

(1) Statul garantează desfășurarea în siguranță a activităților de dezafectare a instalațiilor nucleare și radiologice și a activităților de gospodărire a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat rezultate din activitățile de operare și dezafectare a instalațiilor nucleare și radiologice.

(2) Statului îi revine răspunderea finală pentru dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice și pentru gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat generate pe teritoriul României.

(3) Statul român, prin Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive, denumită în continuare ANDR, are toate drepturile și obligațiile care îi revin conform legislației naționale aplicabile, precum și în conformitate cu prevederile convențiilor și tratatelor internaționale la care România este parte, asupra deșeurilor radioactive aflate în depozite definitive și asupra combustibilului nuclear uzat aflat în depozite intermediare și definitive, cu respectarea prevederilor art. 7.

Art. 5

La baza gospodării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, inclusiv a depozitării definitive a acestora, stau următoarele principii generale:

- a) principiul «generatorul de deșeuri radioactive plătește»;
- b) principiul responsabilității generatorului de deșeuri radioactive;
- c) principiul utilizării celor mai bune tehnici și tehnologii existente fără antrenarea unor costuri nejustificate pentru generațiile viitoare și luându-se în considerare posibilele efecte transfrontaliere;
- d) principiul menținerii generării deșeurilor radioactive la nivelul minim rezonabil din punct de vedere practic, conform normelor naționale și internaționale aplicabile, atât în ceea ce privește activitatea, cât și volumul, prin intermediul unor măsuri de proiectare și practici de exploatare și dezafectare adecvate, inclusiv reciclarea și reutilizarea materialelor;
- e) principiul luării în considerare, în mod adecvat, a interdependențelor dintre toate etapele generării și gospodării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat;
- f) principiul abordării graduale a punerii în aplicare a unor măsuri, adică documentarea procesului decizional trebuie să fie proporțională cu nivelurile de risc asociate gospodării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat;
- g) principiul aplicării unui proces decizional bazat pe probe și documentat cu privire la toate etapele gestionării combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive;
- h) principiul gospodării combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive în condiții de siguranță, inclusiv pe termen lung, cu caracteristici de siguranță pasivă, respectiv componente de siguranță care nu necesită surse externe de acțiune mecanică, umană sau de energie electrică.

Art. 6

În sensul prezentei ordonanțe, expresiile și termenii următori semnifică:

- a) accident nuclear - evenimentul nuclear care afectează instalația și provoacă iradierea ori contaminarea populației sau a mediului peste limitele permise de reglementările în vigoare;
- b) activitate nucleară - orice practică umană care introduce surse sau căi de expunere suplimentare, extinde expunerea la un număr mai mare de persoane ori modifică rețeaua de căi de expunere, plecând de la sursele existente, mărindu-se astfel expunerea ori probabilitatea expunerii persoanelor sau numărul de persoane expuse;
- b¹) analiză inter pares - evaluare a activităților din domeniul de competență, efectuată de experți în domeniu din alte state membre, care vizează schimbul de experiență, dezvoltarea și asigurarea unor standarde ridicate în ceea ce privește gospodărirea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive;
- c) audit - activitate de verificare a respectării normelor, procedurilor și instrucțiunilor, ce vizează criteriile de acceptare a deșeurilor radioactive în vederea depozitării definitive, elaborate sau avizate de autoritatea națională competentă în domeniu;
- d) autoritate națională competentă în domeniu - autoritatea stabilită de lege, cu competență la nivel național în domeniul depozitării definitive a deșeurilor radioactive, al coordonării activităților de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive și de gestionare a resurselor financiare constituite pentru dezafectarea instalațiilor nucleare și/sau radiologice și pentru gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive;
- e) ciclu de combustibil nuclear - ansamblul de operațiuni care cuprinde extracția și prelucrarea minereurilor și îmbogățirea uraniului și toriului, fabricarea combustibilului nuclear, dezafectarea, orice activitate de gospodărire a deșeurilor radioactive sau orice activitate de cercetare-dezvoltare asociată uneia dintre operațiunile de mai sus;
- f) combustibil nuclear uzat - combustibil nuclear îndepărtat definitiv din reactor după iradiere; combustibilul nuclear uzat poate fi considerat o resursă utilizabilă care poate fi reprocessată sau poate fi depozitat definitiv ca deșeu radioactiv;
- g) controlul efluenților - eliberarea planificată și controlată în mediu, în limite autorizate, a materialelor radioactive lichide sau gazoase, provenite din instalații nucleare autorizate, inclusiv în timpul funcționării normale a instalațiilor;

h) coordonare - ansamblul activităților de colectare și prelucrare a informațiilor, de avizare a documentațiilor și de participare la luarea deciziilor în domeniul gospodăririi deșeurilor radioactive pentru armonizarea resurselor și activităților instituțiilor și organizațiilor cu atribuții și responsabilități în domeniu, destinate îndeplinirii obiectivelor definitive în "Strategia națională pe termen mediu și lung privind gospodăria în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive", în condiții specificate;

i) deșeuri radioactive - materialele radioactive sub formă gazoasă, lichidă sau solidă, pentru care deținătorul acestora nu poate demonstra Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare CNCAN, că se prevede sau se consideră o altă utilizare și care conțin radionuclizi în concentrații sau cu contaminări de suprafață superioare unor valori stabilite de CNCAN în conformitate cu reglementările specifice aplicabile emise de aceasta;

j) depozitare/stocare intermediară - plasarea deșeurilor radioactive într-o instalație nucleară în scopul izolării, protecției mediului și controlului de către personal, cu intenția de a fi recuperate;

k) depozitare definitivă - amplasarea definitivă a combustibilului nuclear uzat sau a deșeurilor radioactive într-o instalație corespunzătoare, fără intenția de a le recupera;

l) durată de exploatare utilă - timpul în care instalația de gestionare a deșeurilor radioactive poate fi folosită în scopul pentru care a fost proiectată sau, în cazul unei instalații de depozitare definitivă, timpul calculat din momentul depozitării deșeurilor radioactive până la închiderea și sigilarea acesteia;

m) dezafectare - totalitatea activităților necesare a se desfășura la o instalație nucleară și/sau radiologică oprită definitiv, alta decât depozitul definitiv, în vederea eliberării nerestrictive sau utilizării amplasamentului;

n) deșeuri istorice - deșeurile radioactive provenite din practici trecute, care se află sub controlul unui titular de autorizație;

o) gospodăria deșeurilor radioactive - totalitatea activităților administrative și operaționale care sunt implicate în manipularea, transportul, pretratarea, tratarea, condiționarea, depozitarea intermediară și depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive;

o¹) gospodăria combustibilului nuclear uzat - totalitatea activităților care au legătură cu manipularea, transportul, depozitarea intermediară sau depozitarea definitivă a combustibilului nuclear uzat;

p) instalație nucleară:

1. orice reactor nuclear, cu excepția celui cu care este echipat un mijloc de transport maritim ori aerian folosit ca o sursă de putere, dacă este pentru propulsie sau în orice alt scop;

2. orice uzină care folosește combustibil nuclear pentru producerea de materiale nucleare, inclusiv orice uzină de retratare a combustibilului nuclear iradiat;

3. orice instalație în care sunt stocate materiale nucleare, cu excepția depozitărilor în vederea transportului de materiale nucleare;

r) instalație radiologică - generatorul de radiație ionizantă, instalația, aparatul ori dispozitivul care extrage, produce, prelucrează sau conține materiale radioactive, altele decât cele prevăzute la lit. p);

s) închiderea unei instalații de depozitare definitivă - starea sau acțiunea asupra depozitului definitiv la sfârșitul vieții de funcționare. Un depozit definitiv devine închis după umplerea completă, prin acoperirea - astuparea - în cazul depozitelor de suprafață, prin umplerea cu materialul de umplură și/sau închiderea - sigilarea - în cazul depozitelor geologice, urmată de finalizarea activităților oricărei structuri anexe;

ș) Strategia națională pe termen mediu și lung privind gospodăria în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive - actul normativ pe baza căruia se desfășoară activitățile de gospodărire a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea lor definitivă, și dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice;

t) surse - emițătorul de radiații ionizante și orice material radioactiv;

ț) surse orfane - sursele provenite din practici din trecut, trafic ilicit sau pierdute, care nu se află sub controlul unui titular de autorizație;

u) titular de autorizație - persoana juridică autorizată pentru a desfășura activități nucleare în baza Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 27 iunie 2006, care produce și/sau deține deșeuri radioactive.

CAPITOLUL II: Gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive

Art. 7

Titularii de autorizație au obligația de a gospodări în siguranță combustibilul nuclear uzat și deșeurile radioactive rezultate prin funcționarea instalațiilor nucleare și radiologice pe toată durata de exploatare utilă, precum și din dezafectarea acestora, în vederea depozitării lor definitive, în conformitate cu prevederile Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8

(1) Activitățile de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat se desfășoară în baza Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, document care se elaborează de către ANDR și este aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Strategia națională pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive conține politica națională și programul național privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și este avizată de CNCAN.

(3) Politica națională privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat are la bază principiile prevăzute la art. 5.

(4) Programul național privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, denumit în continuare programul național, include, cel puțin, următoarele elemente:

- a) obiectivele globale ale politicii naționale cu privire la gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat;
- b) cele mai importante etape și termene clare pentru încheierea cu succes a acestor etape, având în vedere obiectivele globale ale programului național;
- c) un inventar al combustibilului nuclear uzat și al deșeurilor radioactive, precum și estimări privind cantitățile viitoare, inclusiv cele rezultate în urma activităților de dezafectare;
- d) inventarul prevăzut la lit. c) trebuie să indice în mod clar amplasamentul și cantitatea deșeurilor radioactive și ale combustibilului nuclear uzat, în conformitate cu o clasificare adecvată a deșeurilor radioactive;
- e) conceptele, planurile și soluțiile tehnice pentru gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, de la generare la depozitarea definitivă;
- f) conceptele și planurile pentru perioada ulterioară încheierii ciclului de viață a unei instalații de depozitare definitivă, inclusiv pentru perioada în care se mențin controale adecvate, precum și mijloacele care urmează a fi utilizate pentru a stoca informațiile despre instalația respectivă pe termen lung;
- g) activitățile de cercetare, dezvoltare și demonstrare care sunt necesare pentru punerea în aplicare a soluțiilor de gospodărire a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat;
- h) responsabilitățile pentru punerea în aplicare a programului național și indicatorii-cheie de performanță, utilizați pentru monitorizarea progreselor în punerea în aplicare;
- i) o evaluare a costurilor programului național, baza și ipotezele acestei evaluări, care trebuie să includă un profil pentru întreaga perioadă;
- j) schema de finanțare în vigoare;
- k) o politică sau un proces de asigurare a transparenței prin asigurarea de informații publice efective și prin implicarea tuturor părților interesate în procesele decizionale, în conformitate cu legislația națională și cu obligațiile internaționale;

l) după caz, acordurile încheiate cu state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, cu privire la gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, inclusiv cu privire la utilizarea instalațiilor de depozitare permanentă.

(5) În vederea gospodării în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, ANDR emite standarde privind limitele și condițiile tehnice de depozitare definitivă a deșeurilor radioactive și norme privind cerințe legate de domeniul său de competență, care sunt aprobate prin ordin al președintelui ANDR.

Art. 8¹

(1) ANDR prezintă notificări Comisiei Europene în ceea ce privește conținutul programului național, precum și modificările semnificative ulterioare.

(2) ANDR furnizează clarificări și informări solicitate de Comisia Europeană cu privire la programul național, la termenele și cu frecvența prevăzute de acestea.

(3) ANDR organizează periodic, cel puțin o dată la 10 ani, autoevaluări și analize internaționale inter pares ale cadrului național în ceea ce privește domeniul său de competență, inclusiv ale programului național și ale punerii sale în aplicare; rezultatele acestor analize se raportează Comisiei Europene și celorlalte state membre ale Uniunii Europene și pot fi puse la dispoziția publicului, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare privind informațiile clasificate și principiul confidențialității.

Art. 10

(1) Autoritatea națională competentă în domeniul coordonării la nivel național a activităților de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat este ANDR, fiind independentă, din punct de vedere funcțional, de autoritatea de reglementare în domeniu, respectiv CNCAN, și de ceilalți titulari de autorizație.

(2) ANDRAD răspunde de depozitarea definitivă a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv a celor rezultate din dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice.

(3) ANDRAD este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Economiei și Comerțului^{***}, cu sediul în orașul Mioveni, județul Argeș.

(4) ANDRAD își desfășoară activitatea pe baza regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(5) În vederea realizării atribuțiilor ce îi revin potrivit prezentei ordonanțe, ANDRAD poate organiza puncte de lucru sau birouri teritoriale, după caz, fără personalitate juridică.

Art. 11

(1) Patrimoniul ANDRAD este constituit prin preluarea unei părți din patrimoniul Sucursalei de Cercetări Nucleare din cadrul Regiei Autonome pentru Activități Nucleare Drobeta-Turnu Severin.

(2) ANDRAD este condusă de un consiliu de administrație.

(3) Consiliul de administrație al ANDRAD și președintele acestuia sunt numiți prin ordin al ministrului economiei și comerțului.

(4) Consiliul de administrație al ANDRAD este compus din 9 membri, după cum urmează:

a) Ministerul Finanțelor Publice^{***}) - 1 membru;

b) ANDRAD - 1 membru;

c) Agenția Nucleară - 1 membru;

d) Ministerul Economiei și Comerțului - 2 membri;

e) Ministerul Educației și Cercetării^{****}) - Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică - 1 membru;

f) Ministerul Mediului și Gospodării Apelor^{*****}) - 1 membru;

g) reprezentanți ai principalilor generatori de deșeuri radioactive - 2 membri.

Art. 12

(1) ANDR are ca obiect de activitate depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și coordonarea implementării, la nivel național, a activităților de dezafectare a instalațiilor nucleare și radiologice și de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat.

(2) Atribuțiile de reglementare, autorizare și control al activităților nucleare sunt exercitate de CNCAN și sunt prevăzute în Legea nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13

(1) Cheltuielile curente și de capital ale ANDR se finanțează din venituri proprii și, în completare, din subvenții de la bugetul de stat.

(2) Salarizarea personalului se face în condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Art. 14

În vederea realizării obiectului său de activitate ANDRAD are următoarele atribuții principale:

a) elaborează și revizuieste, cel puțin o dată la 5 ani, ținând cont de progresele tehnice și științifice, precum și de recomandările și bunele practici desprinse din analizele inter pares, Strategia națională pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive;

b) elaborează și transmite spre aprobare Ministerului Economiei și Comerțului Planul anual de activități în domeniul gospodării deșeurilor radioactive, denumit în continuare PAA, întocmit în baza Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, și răspunde de realizarea acestuia;

b¹) ia toate măsurile adecvate, în condițiile legii, în vederea implementării de către titularii de autorizație a activităților de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat;

c) răspunde direct de înființarea depozitelor definitive pentru depozitarea deșeurilor radioactive; depozitele definitive sunt în patrimoniul și în administrarea ANDRAD;

d) gestionează direct sau prin terți activitatea de depozitare definitivă a deșeurilor radioactive rezultate din funcționarea instalațiilor nucleare și radiologice, pe toată durata de exploatare utilă, precum și din dezafectarea acestora;

d¹) informează și asigură participarea publică necesară, în condițiile legii, cu privire la gospodărirea deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, ținând seama în mod corespunzător de prevederile legale privind informațiile clasificate;

e) informează și pregătește publicul din zona învecinată depozitelor definitive în vederea acceptării amplasării acestora;

f) asigură constituirea și actualizarea anuală a unei baze naționale de date privind cantitățile, tipurile de deșeuri radioactive generate, inclusiv cele rezultate din dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice;

g) analizează datele relevante privind caracteristicile deșeurilor radioactive rezultate din exploatarea și dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice;

h) întocmește anual inventarul la nivel național privind cantitățile și tipurile de deșeuri radioactive generate, în vederea elaborării PAA;

i) avizează documentațiile și procedurile întocmite de titularii de autorizație, aferente etapelor de gospodărire în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, în vederea respectării criteriilor de acceptare pentru depozitarea definitivă;

j) elaborează criteriile de acceptare pentru depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și le supune aprobării CNCAN;

k) elaborează procedurile necesare depozitării definitive a deșeurilor radioactive;

l) avizează documentația aferentă procesului de dezafectare a instalațiilor nucleare și radiologice, întocmită de principalii generatori de deșeuri radioactive;

m) coordonează activitatea de dezafectare a instalațiilor nucleare și radiologice;

n) asigură elaborarea studiilor de caracterizare și amplasament pentru depozitele definitive de deșeuri radioactive;

o) asigură, direct sau prin terți, proiectarea, construcția, punerea în funcțiune, exploatarea, închiderea și monitorizarea postînchidere a depozitelor definitive de deșeuri radioactive;

p) asigură, direct sau prin terți, în vederea depozitării definitive, execuția de servicii de gospodărire în siguranță a:

- surselor orfane de radiații nucleare;
- deșeurilor radioactive istorice rezultate din practici trecute;
- deșeurilor radioactive rezultate din incidente și accidente nucleare;
- combustibilului nuclear uzat și deșeurilor radioactive de la operatorii economici aflați în faliment sau lichidare judiciară;

q) propune cuprinderea în cadrul planurilor sectoriale și, respectiv, în Planul național de cercetare-dezvoltare de obiective specifice domeniului nuclear privind gospodăria în siguranță a deșeurilor radioactive și depozitarea lor definitivă;

r) propune, avizează și recepționează temele și lucrările din cadrul programelor de cercetare-dezvoltare din domeniul nuclear, finanțate de la bugetul de stat, care privesc gospodăria în siguranță a deșeurilor radioactive și depozitarea definitivă a acestora;

s) solicită titularilor de autorizație rapoarte, date și orice documentații necesare în vederea coordonării la nivel național a activităților de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive, cu respectarea prevederilor legale;

ș) asigură, direct sau prin terți, protecția fizică a depozitelor definitive de deșeurii radioactive;

t) colaborează cu autoritățile și instituțiile naționale cu competențe în domeniul nuclear;

ț) cooperează cu instituții și organisme internaționale în vederea îndeplinirii atribuțiilor și utilizării celor mai noi tehnologii privind depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive;

u) gestionează veniturile constituite conform art. 16 și art. 19 alin. (1) lit. a);

v) efectuează audituri la principalii generatori de deșeurii radioactive pentru asigurarea conformității activităților de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive cu criteriile de acceptare elaborate de ANDRAD în vederea depozitării definitive;

w) monitorizează radioactivitatea mediului în zona depozitelor definitive în vederea protecției populației și a mediului;

x) verifică periodic în vederea raportării, conform reglementărilor în vigoare, stadiul de acumulare a resurselor financiare destinate gospodăririi deșeurilor radioactive și dezafectării instalațiilor nucleare și/sau radiologice;

y) elaborează și actualizează periodic studii tehnico-economice privind estimarea costurilor aferente depozitării definitive în siguranță a deșeurilor radioactive pentru stabilirea cuantumurilor contribuțiilor anuale ale titularilor de autorizație;

z) elaborează și prezintă rapoarte către organismele naționale și internaționale privind domeniul său de activitate.

z¹) ia măsurile necesare pentru formarea profesională și protecția radiologică a personalului propriu; personalul propriu care desfășoară activități ce presupun intrarea în zona radiologică a titularilor de autorizație este considerat personal expus profesional riscului radiologic și beneficiază de drepturile prevăzute de lege.

Art. 15

(1) Bugetul de venituri și cheltuieli al ANDR se aprobă ca anexă la bugetul Ministerului Economiei.

(2) Prin bugetul de venituri și cheltuieli al ANDRAD se asigură fondurile necesare finanțării activităților ANDRAD cuprinse în PAA elaborat în baza Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gospodăria în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, pentru activitățile ce intră în competența acestuia potrivit legii.

Art. 16

Veniturile proprii ale ANDRAD se constituie din:

a) contribuții directe anuale ale titularilor de autorizație, stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Economiei și Comerțului;

b) donații, sponsorizări și asistență financiară acordate de persoane fizice sau juridice, publice ori private, și de organizații internaționale;

c) alte surse de finanțare prevăzute de lege.

CAPITOLUL III: Constituirea resurselor financiare destinate gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive

Art. 17

(1) Din bugetul ANDR se finanțează următoarele activități:

- a) amplasarea, proiectarea, construirea, punerea în funcțiune, exploatarea și întreținerea, modernizarea, închiderea și monitorizarea postînchidere a depozitelor definitive pentru combustibil nuclear uzat și deșeuri radioactive realizate după adoptarea prezentei ordonanțe;
- b) asigurarea protecției radiologice a populației și mediului din zonele de risc ale depozitelor definitive;
- c) monitorizarea radioactivității mediului în zona depozitelor definitive;
- d) informarea și pregătirea opiniei publice din zona învecinată depozitelor definitive pentru acceptarea amplasării și funcționării acestora;
- e) promovarea și diseminarea activităților specifice în domeniul gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive, în țară și în străinătate;
- f) organizarea de conferințe, grupuri de lucru, seminare și alte activități similare;
- g) dezvoltarea și implementarea programelor sociale pentru comunitățile locale învecinate depozitelor;
- h) alte activități necesare depozitării în siguranță a deșeurilor radioactive rezultate din operarea și dezafectarea instalațiilor nucleare și/sau radiologice deținute de titularii de autorizație;
- i) informarea și asigurarea participării publicului, în condițiile legii, cu privire la gospodărirea deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat;
- j) exploatarea și întreținerea, modernizarea, închiderea și monitorizarea postînchidere a depozitelor definitive existente la data de 1 ianuarie 2007;
- k) tratarea, condiționarea și depozitarea definitivă a surselor de radiații nucleare și a deșeurilor radioactive rezultate de la operatorii economici aflați în faliment sau în lichidare judiciară, inclusiv dezafectarea instalațiilor nucleare și/sau radiologice din proprietatea acestora, în cazul în care resursele financiare rezultate din lichidarea judiciară sunt insuficiente;
- l) recuperarea, tratarea, condiționarea și depozitarea definitivă a surselor orfane, deșeurilor istorice rezultate din practici trecute și a deșeurilor rezultate din accidente și/sau incidente nucleare;
- m) asigurarea protecției radiologice a populației și mediului din zonele de risc ale depozitelor definitive existente la data de 1 ianuarie 2007;
- n) dezvoltarea și implementarea programelor sociale pentru comunitățile locale învecinate depozitelor definitive existente la data de 1 ianuarie 2007.

(2) Activitățile prevăzute la lit. j)-n) ale alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(3) Contribuția anuală a titularilor de autorizație se stabilește pe baza unuia sau mai multora dintre criteriile de mai jos;

- a) cantitatea de energie electrică și/sau termică generată;
- b) volumul și tipul deșeurilor radioactive, în vederea depozitării definitive;
- c) tipul și vechimea instalațiilor nucleare și radiologice.

Art. 18

Excedentele anuale ale veniturilor proprii rezultate din execuția bugetului ANDRAD se raportează în anul următor și se utilizează în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe.

CAPITOLUL IV: Constituirea resurselor financiare destinate dezafectării instalațiilor nucleare și/sau radiologice

Art. 19

(1) Resursele financiare destinate dezafectării instalațiilor nucleare și/sau radiologice se constituie după cum urmează:

- a) prin contribuții anuale ale titularilor de autorizație nucleară, în contul ANDRAD, din venituri rezultate din activități comerciale proprii ori alte surse legale, pentru instalațiile nucleare și/sau radiologice, cu excepția celor de cercetare finanțate integral de la bugetul de stat;

b) în contul titularului de autorizație, de la bugetul de stat ori alte surse legale, pentru instalațiile nucleare și/sau radiologice de cercetare finanțate integral de la bugetul de stat.

(2) Contribuțiile prevăzute la alin. (1) lit. a) se acumulează într-un cont bancar, distinct de cel destinat gospodăririi deșeurilor radioactive, și se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Economiei și Comerțului, pe bază de studii tehnico-economice.

(3) Fondurile prevăzute la alin. (1) lit. b) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Economiei și Comerțului și/sau a Ministerului Educației și Cercetării, cu avizul CNCAN, pe bază de studii tehnico-economice.

Art. 20

Resursele financiare constituite conform art. 19 alin. (1) lit. a) sunt gestionate de ANDRAD și utilizate de titularii de autorizații nucleare, cu aprobarea ANDRAD și cu avizul consultativ al CNCAN.

Art. 21

Resursele financiare constituite conform art. 19 alin. (1) lit. a) trebuie să fie:

a) constituite în cursul perioadei de operare a instalațiilor nucleare și radiologice;

b) disponibile și suficiente pentru a acoperi costul activităților de dezafectare și de gospodărire a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive rezultate din dezafectare, la momentul oportun;

c) folosite exclusiv în scopul pentru care au fost constituite;

d) gestionate în mod transparent.

CAPITOLUL V: Responsabilitățile titularilor de autorizații nucleare

Art. 22

Titularii autorizației nucleare, inclusiv cei ce dețin ori produc deșeuri radioactive din minerit și exploatarea minereurilor de uraniu și/sau toriu, vor raporta anual la ANDRAD, până la data de 1 februarie, cantitățile, tipurile și caracteristicile deșeurilor radioactive generate în anul precedent și cele estimate a fi generate în anul în curs, în vederea actualizării bazei de date pentru inventarul deșeurilor radioactive.

Art. 23

(1) Titularii autorizației nucleare au obligația de a întocmi rapoarte și de a pune la dispoziție toate documentele și informațiile solicitate de ANDRAD în vederea îndeplinirii obiectului său de activitate.

(2) Rapoartele științifice cuprinzând rezultatele studiilor de cercetare în domeniul gospodăririi deșeurilor radioactive, finanțate de la bugetul de stat, se pun cu titlu gratuit la dispoziția ANDRAD, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 24

(1) Titularii autorizației nucleare răspund de dezafectarea instalațiilor nucleare și/sau radiologice și de gospodărirea deșeurilor radioactive rezultate din funcționarea instalațiilor nucleare și radiologice și din dezafectarea acestora, până la depozitarea definitivă.

(2) Răspunderea în domeniul dezafectării poate fi transferată de către titularul de autorizație către ANDRAD după încheierea perioadei de exploatare.

Art. 25

Titularii autorizației nucleare au obligația de a finanța activitățile de colectare, sortare, tratare, condiționare, depozitare intermediară și transport în vederea depozitării definitive a deșeurilor radioactive generate din activitățile de exploatare, întreținere și reparații a instalațiilor nucleare și/sau radiologice.

Art. 26

Titularii autorizației nucleare au obligația, după caz, de a finanța activitățile proprii de cercetare-dezvoltare privind gospodărirea deșeurilor radioactive.

Art. 27

Titularii autorizației nucleare au obligația de a contribui la constituirea resurselor financiare destinate activităților de gospodărire în siguranță a deșeurilor radioactive și de dezafectare a instalațiilor nucleare și/sau radiologice, conform prevederilor art. 16 lit. a) și art. 19 alin. (1) lit. a) din prezenta ordonanță, precum și ale art. 26 și 27 din Legea nr. 111/1996, republicată.

Art. 28

În cazul reorganizării titularului de autorizație, răspunderea pentru gospodărirea deșeurilor radioactive și dezafectare revine noului titular de autorizație, care se subrogă în drepturile și obligațiile vechiului titular de autorizație nucleară.

Art. 29

(1) În cazul declanșării procedurii de lichidare judiciară sau al imposibilității continuării activității de către titularul autorizației nucleare, atribuțiile de dezafectare și/sau de gospodărire a deșeurilor radioactive sunt exercitate în numele titularului de autorizație de către lichidator.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) se va acorda prioritate absolută finanțării activităților de dezafectare și/sau de gospodărire a deșeurilor radioactive rezultate din activitatea nucleară desfășurată de titularul autorizației nucleare.

(3) În cazul în care resursele financiare rezultate prin lichidare judiciară sunt insuficiente, atribuțiile de dezafectare și/sau gospodărire a deșeurilor radioactive sunt preluate de ANDRAD.

Art. 30

Responsabilitățile pentru respectarea Convenției comune asupra gospodării în siguranță a combustibilului uzat și asupra gospodării în siguranță a deșeurilor radioactive, adoptată la Viena la 5 septembrie 1997, ratificată prin Legea nr. 105/1999, revin celor implicați în diferite etape ale gestionării combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, în funcție de statutul juridic, de obiectul lor de activitate, de dotările și resursele umane de care dispun, conform reglementărilor în vigoare.

Art. 31

Importul combustibilului nuclear uzat și al deșeurilor radioactive în scopul depozitării definitive este interzis și se sancționează conform legii.

Art. 32

Titularii de autorizație care generează combustibil nuclear uzat sau deșeuri radioactive vor fi consultați și implicați în derularea tuturor etapelor de dezbatere aferente procesului decizional privind stabilirea prevederilor Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, care sunt relevante pentru propriile instalații nucleare, a limitelor și condițiilor tehnice pentru depozitarea definitivă, care sunt relevante pentru deșeurile nucleare și combustibilul nuclear uzat generate în propriile instalații nucleare, și/sau a contribuțiilor pentru constituirea resurselor financiare pentru dezafectare, depozitarea deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat prevăzute la art. 16 lit. a) și la art. 19 alin. (1) lit. a).

Art. 33

Combustibilul nuclear uzat și deșeurile radioactive rezultate în cadrul programelor de cooperare și al parteneriatelor internaționale, la care România participă, vor fi gestionate, în cazul în care nu va fi convenit altfel prin acorduri speciale, de statul pe teritoriul căruia acestea sunt generate.

Art. 34

Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează:

a) neachitarea la termen a contribuției directe anuale de către titularii de autorizație, cu amendă de la 2.000 lei la 20.000 lei;

- b) neachitarea la termen a contribuției anuale stabilite pentru dezafectarea instalațiilor nucleare și/sau radiologice, cu amendă de la 2.000 lei la 20.000 lei;
- c) încălcarea dispozițiilor art. 22 și 23, cu amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei.

Art. 35

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai CNCAN, la notificarea ANDRAD.

(2) Neachitarea contribuțiilor prevăzute la art. 34 lit. a) și b) atrage plata unor penalități pentru fiecare zi de întârziere, conform prevederilor legale.

Art. 36

Prevederile art. 34 lit. c) se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Notă finală

Reproducem mai jos prevederile art. III și IV din Ordonanța Guvernului nr. 31/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea definitivă, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 26/2007, care nu sunt încorporate în forma republicată a Ordonanței Guvernului nr. 11/2003:

- Art. III

În termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, Ministerul Economiei și Comerțului va elabora și va propune spre aprobare proiectul de hotărâre a Guvernului privind cuantumul contribuțiilor directe anuale ale titularilor de autorizație nucleară, destinate gospodăririi deșeurilor radioactive, precum și cuantumul contribuțiilor anuale, destinate constituirii resurselor financiare pentru dezafectare, termenul de plată și modul de gestionare a acestora.

⁾ *Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 26/2007 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 31/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea definitivă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 38 din 18 ianuarie 2007, dându-se textelor o nouă numerotare;*

Ordonanța Guvernului nr. 11/2003 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 61 din 1 februarie 2003, a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 320/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 22 iulie 2003 și a mai fost modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 31/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea definitivă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 2 august 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 26/2007.

^{**)} *Conform art. 15 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2007 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 12 aprilie 2007, denumirea "Ministerul Economiei și Comerțului" se înlocuiește cu denumirea "Ministerul Economiei și Finanțelor", în cazul prevederilor care reglementează activitatea în domeniul economiei, sau cu denumirea "Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale", în cazul prevederilor care reglementează activitatea în domeniul comerțului.*

^{***)} *Conform art. 15 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2007 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 12 aprilie 2007, denumirea "Ministerul Finanțelor Publice" se înlocuiește cu denumirea "Ministerul Economiei și Finanțelor".*

^{****)} *Conform art. 15 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2007 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 12 aprilie 2007, denumirea "Ministerul Educației și Cercetării" se înlocuiește cu denumirea "Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului".*

*****) Conform art. 15 lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2007 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 12 aprilie 2007, denumirea "Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor" se înlocuiește cu denumirea "Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile".

*****) Textul lit. a) a fost modificat în anul 2006 prin Ordonanța Guvernului nr. 31/2006, aprobată prin Legea nr. 26/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 2 august 2006.
Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 289 din data de 2 mai 2007

*) în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 2 mai 2007, sintagma "Agenția Națională pentru Deșeuri Radioactive" se înlocuiește cu sintagma "Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive".